

zahamowanie rozwoju misji. Trudności zostały jednak przezwyciężone i archimandryta Mikołaj uzyskał zezwolenie władz i rozpoczął budowę cerkwi pod wezwaniem Zmartwychwstania Pańskiego, która z czasem stała się cerkwią katedralną. Konsekracja soboru miała miejsce 8 marca 1891 r. Ważnym wydarzeniem w życiu misji prawosławnej było wyświęcenie pierwszych japońskich duchownych prawosławnych: Pawła-Nakai na kapłana, zaś Jana-Sakai na diakona w 1875 r. W 1880 r., dziesięć lat po założeniu misji i dwadzieścia lat po przybyciu do Japonii, archimandryta Mikołaj został wyświęcony na biskupa, z tytułem biskupa rewelskiego, wikariusza eparchii ryskiej. W tym czasie dokonał już tłumaczenia Pisma Świętego, liturgii i wielu ksiąg liturgicznych na język japoński. W Tokio założył seminarium duchowne z japońskim językiem wykładowym i wydawał w języku japońskim czasopismo religijne „Prawosławny Zwiastun”.

Ciężkim doświadczeniem dla prawosławnych w Japonii był wybuch wojny rosyjsko-japońskiej w 1904 r. Biskup Mikołaj zdecydował się pozostać w Japonii. W liście pasterskim skierowanym do prawosławnych Japończyków pisał: „Nasz Pan dopuścił do starcia między Rosją i Japonią. Taka jest Jego święta wola. Bracia i siostry! Wypełnijcie wszystko, co w tych ciężkich okolicznościach nakazuje Wam przywiązanie i obowiązek wobec Waszej Ojczyzny”.

24 marca 1906 r. biskup Mikołaj został wyniesiony do godności arcybiskupa Tokio i całej Japonii. Arcybiskup Mikołaj (Kasatkin) zmarł w stolicy Japonii w dniu 1 lutego 1912 r. w Tokio. Za osobistą zgodą cesarza Japonii został pochowany na starym cmentarzu w Tokio. 10 kwietnia 1970 r. Rosyjski Kościół Prawosławny zaliczył arcybiskupa Tokio Mikołaja (Kasatkina) w poczet świętych.

Oprac. ks. Artur Aleksiejuk

NABOŻEŃSTWA

9. 02. – Całonocne czuwanie – godz. 18. 00

10. 02. – Boska Liturgia – godz. 10. 00

Wydawca: Kaplica pw. św. męcz. archimandryty Grzegorza (Peradze),
ul. Lelechowska 5, 02-351 Warszawa

Redaktor: ks. Artur Aleksiejuk

Kontakt: tel. 603 037 770; ks.artur.aleksiejuk@gmail.com

Osoby pragnące wesprzeć finansowo wydawanie gazetki parafialnej proszone są o kontakt z ks. Arturem

Kaplica pw. św. męcz. archim. Grzegorza (Peradze)
w Warszawie

Biały Anioł

Nr 23 (2013)

3 lutego 2013 r.

Św. Mikołaj arcybiskup Japonii

Święty Równy Apostołom Arcybiskup Japonii Mikołaj (Kasatkin)
Dzień liturgicznej pamięci – 3 lutego

O świętym

1 sierpnia 1836 r. we wsi Bereza w guberni Smoleńskiej w rodzinie diakona Dymitra Kasatkina urodził się syn. Na świętym chrzcie chłopcu dano na imię Iwan. Z pewnością nikt wtedy nie przypuszczał, że Iwan Kasatkin zostanie trzecim, po księżnej Oldze i księciu Włodzimierzu, „równym apostołom” rosyjskim świętym. Równie fantastycznym w tamtych czasach wydawało się również głoszenie Ewangelii w Japonii, nazywanej Krajem Kwitnącej Wiśni. Wszelkie misje chrześcijańskie w tym kraju, podejmowane głównie przez jezuitów, nie przynosiły pożądanych rezultatów. Według słów samego świętego, gdy latem 1860 r. jako 24 letni misjonarz przybył do Japonii, mieszkańcy tego kraju „patrzyli na cudzoziemców jak na zwierzęta, zaś na Kościół chrześcijański jak na złodziejską instytucję, do którego mogą należeć tylko szaleńcy, złodzieje i czarownicy”. Pierwsze lata misji potwierdzały jego słowa. W ciągu pierwszych 8 lat istnienia parafia prawosławna liczyła zaledwie 12 wiernych. Po pięćdziesięciu latach pracy, dzięki łasce Bożej oraz świadectwu mnicha, a następnie biskupa Mikołaja, liczba wiernych prawosławnych w Japonii przekroczyła 30 000 wiernych, powstało 266 parafii, w których pracowało 35 kapłanów, 6 diakonów, 14 nauczycieli śpiewu cerkiewnego i 116 katechetów. Początki nie były jednak łatwe.

W 1855 r. cesarz Japonii zezwolił Rosjanom na utworzenie w Hakodate placówki dyplomatycznej. W 1860 r. rosyjski konsul generalny w Japonii skierował prośbę do Świętego Synodu, „aby przysłano pasterza, który mógłby być użyteczny nie tylko w swojej działalności duchownego, ale i w pracy naukowej, i własnym życiem dawałby dobre świadectwo o naszym duchowieństwie, nie tylko Japończykom, ale i obcokrajowcom”. Prośba została przekazana władzom Petersburskiej Akademii Duchownej, której absolwentem był Iwan Kasatkin. Dowiedziawszy się o niej, złożył on na ręce rektora podanie o możliwość wstąpienia do monasteru i skierowanie go do pracy w konsulacie Cesarstwa Rosyjskiego w Japonii. Jego prośba została przyjęta i w czerwcu 1860 r. Iwan Kasatkin został postrzyżony na mnicha i przyjął imię Mikołaj. W tym samym miesiącu został wyświęcony na kapłana i mianowany kapelanem konsulatu w Hakodate.

Wspominając swoje przybycie do Japonii w dniu 2 lipca 1861 r. pisał: „Dużo myślałem o Japonii. Rysowała się ona w moich wyobrażeniach jak niewiasta oczekująca z bukietem kwiatów na tego, kto zanieśie jej rozświetlającą ciemność niewiary i odnawiającą wszystko wieść o Chrystusie. Jakie było moje rozczarowanie, kiedy po przybyciu do Japonii doświadczyłem wszystkiego zgoła przeciwnego”. Rzeczywiście, Japończycy nieprzychylnie odnosili się do wszystkiego co obce. Dotyczyło to także Chrześcijaństwa, którego prawdy wiary, przesłanie i wymagania moralne były im zupełnie obce i niezrozumiałe. Młody misjonarz od początku rozumiał, że bez znajomości języka, obyczajów, historii i kultury, a także mentalności tego narodu nie światło wiary Chrystusowej nie trafi do serc Japończyków. Dopiero po ośmiu latach nauki jego znajomość języka japońskiego

pozwoiliła mu głosić Ewangelię w języku dla nich zrozumiałym. Jednym z pierwszych Japończyków, który przyjął Prawosławie, był kapitan *Shintō* (tradycyjna religia Japonii) o imieniu Nakai. Według relacji jego samego przyszedł on do niego, aby dać wyraz swojej pogardzie dla wiary chrześcijańskiej. Spotkanie i rozmowa z o. Mikołajem zaowocowały jednak zupełnie czymś przeciwnym. Kolejne spotkania z polemiki przerodziły się w katechezę, która objęła także dwóch przyjaciół Nakai'ego – Sakaia i Urano. Wszyscy trzej przyjęli wkrótce chrzest, na którym otrzymali imiona apostołów: Nakai – Pawła, Sakai – Jakuba, Urano – Jana.

Św. Mikołaj Japoński i jego duchowy syn Paweł-Nakai

W 1870 r. erygowano rosyjską misję duchowną w Tokio, pozostającą pod zarządem eparchii kamczackiej. Głównym jej organizatorem i koordynatorem został mianowany właśnie hieromnich Mikołaj, którego wkrótce podniesiono do godności archimandryty. W tym samym roku wystąpił on o zezwolenie na budowę w Tokio cerkwi i prawosławnego seminarium duchownego. Jego starania początkowo spotkały się z oporem władz, które niechętnie były wspieraniu misji chrześcijańskiej. W 1871 r., na fali nastrojów antychrześcijańskich, doszło nawet do wielu aresztowań wśród chrześcijan pochodzenia japońskiego, których celem było